

Παρουσίαση της Βίντεο-Εγκατάσταση στην Cave Dimière, Guebwiller - Αύγουστος 1989

Présentation de l'Installation - Video à la Cave Dimière, Guebwiller - Août 1989

Έκδοση Πινακοθήκη Ρόδου
Τυπογραφείο «LINORA ΕΠΕ» Αθήνα.

Ενδιαφέρουσα και συνάμα πρωτότυπη η ταυτόχρονη παρουσίαση των δημιουργιών της Μ. Στραπατσάκη με τον γενικό τίτλο «Τα φαντάσματα της Μεσογείου» στο Γαλλικό Ινστιτούτο-το Αθηνών κα στην αίθουσα τέχνης «Μέδουσα» εγγράφεται ανάμεσα στις πιο ενδιαφέρουσες της χρονιάς. Με κύριο κίνητρο και καθοδηγητή το χρώμα - φώς, η καλλιτέχνηδα επεξεργάζεται σε βίντεο, καθώς και σε σιδερένιες επιφάνειες τα ερεθίσματά της, έτσι ώστε στην κάθε περίπτωση να προκαλεί την εντύπωση του φευγαλέου και του άπιαστου. Κοιτάζοντας κανείς τα έργα της – ιδίως στην αίθουσα Τέχνης «Μέδουσα» – έχει την εντύπωση ότι όσες φορές κι αν τα παρατηρήσει θα έχει ολοένα κάτι το καινούργιο να ανακαλύψει και να εκτιμήσει στις σωστές του διαστάσεις.

Πρόκειται κάθε φορά για μια «νέα» και ολότελα ανανεωμένη δημιουργία, η οποία συνάμα συνδέεται άρρηκτα με την αμέσως προηγούμενη ή αμέσως επόμενη της.

Ντόρα Ηλιοπούλου - Ρογκάν
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» 28 Ιανουαρίου 1990

Το πως ένα αρχαίο ερείπιο ενδυναμώνεται ως σημασία, προστρέχοντας σ' ένα σύγχρονο εικαστικό προβληματισμό, ανιχνεύει η ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΣΤΡΑΠΑΤΣΑΚΗ στη δουλειά της, που εκθέτει σε δύο χώρους. Το Γαλλικό Ινστιτούτο και την γκαλερί «Μέδουσα».

Στο ίδρυμα της οδού Σίνα, η Στραπατσάκη δημιουργεί μια εγκατάσταση βίντεο, στην οποία μετέχουν, η ζωγραφική, το πλέξι-γκλας και το νερό. Στη «Μέδουσα», πάλι, η καλλιτέχνης αποκαλύπτει τη ζωγραφική δουλειά, το ένα δηλαδή από τα στοιχεία που μετέχουν στην εγκατάσταση.

Πρόκειται για μια ζωγραφική, με αναφορές στο παιχνίδι φώς - θάλασσα - αρχαίος ναός, πάνω σε λαμαρίνα σε σχήμα στήλης. Στην εγκατάσταση του Γαλλικού Ινστιτούτου, η ζωγραφισμένη λαμαρίνα έχει «μπει» σε κολόνα πλέξι-γκλας.

...Τι το ιδιαίτερο, τώρα, έχει η συγκεκριμένη δουλειά της Στραπατσάκη, στις μέρες μας, όπου οι εγκαταστάσεις, το βίντεο, τα εξωζωγραφικά υλικά απέχουν από το να δηλώνουν τη σχέση τους με την όποια πρωτοπορία, αντίθετα θα λέγαμε πως ως περιγραφή μπορεί να εντάσσονται και σε μια «μπανάλ» εικαστική πραγματικότητα;

Είναι ένα έργο ευαίσθητο, ποιητικό και αληθινό που βλέποντάς το ο θεατής δεν έχει την ανάγκη να το εντάξει στην κατηγορία που δίνουμε με την παραπάνω περιγραφή - κατηγορία που βεβαίως δεν υποτιμούμε καθόλου όταν προέρχεται από πραγματικούς καλλιτέχνες και όχι «κατασκευαστές» – άρα και να το δει μέσα στο συγκεκριμένο χρόνο. Κι από αυτή την άποψη, θα το αντιμετωπίζαμε ως μια σύγχρονη εικαστική κατάθεση, όχι δια μέσου των υλικών που χρησιμοποιεί, αλλά του τι σημαίνει η «εικόνα» που δίνει.

Δεν πάει πολύς καιρός, που είδαμε στο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης του Παρισιού στην έκθεση «Η ιστορία του Μουσείου» ένα άλλο χειρισμό, του Παρθενώνα αυτή τη φορά, μέσα από μια εγκατάσταση βίντεο του Τζουμ Ναμ Πέικ. Ήταν μια σκληρή, επιθετική εγκατάσταση, περασμένη βεβαίως μέσα από τη ματιά του ιδιοφυούς Κορεάτη καλλιτέχνη, εγκατάσταση που θαυμάσαμε χωρίς όμως να μας συγκινήσει. Γιατί; Ίσως, επειδή το Μνημείο είχε αντιμετωπιστεί ως «εικόνα» με σημασία «καταναλωτική» κι αναπαραγωγική χωρίς προσωπικό βίωμα – συγκίνηση. Ήταν δηλαδή, μια εντυπωσιακή - δυνατή εγκατάσταση βίντεο.

Ο ναός της Αφαιάς, αντίθετα στη Μαριάννα Στραπατσάκη, η σχέση του ναού με το θαλασσινό νερό και τον ουρανό, ήταν μια προσέγγιση βιωματική, που μας έκανε να λησμονήσουμε τις οθόνες και την τεχνολογία και να ονειρευτούμε.

...Τα «Φαντάσματα της Μεσογείου» της Στραπατσάκη είναι ένα εικαστικό έργο, κατά τη γνώμη μας, που δεν οφείλει στο βίντεο και το μοντάζ αλλά στην προσωπική ματιά της δημιουργού που περιτρέχει το όλο «θέαμα» με ευαισθησία.

Μαρία Μαραγκού
«ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ» 30 Ιανουαρίου 1990

Οι «Εικόνες της Μεσογείου» της Μαριάννας Στραπατσάκη που εκτίθενται στην γκαλερί «Μέδουσα» και στον υπαίθριο χώρο του Γαλλικού Ινστιτούτου συνθέτουν μια πραγματικά πρωτοποριακή πρόταση. Η δυσκολία, που υπερέβη με επιτυχία η Στραπατσάκη, ήταν η αρχαιότητα και ό,τι συναισθηματικά αυτή προσδιορίζει. Χωρίς συμπλέγματα προς το παρελθόν και με μια αξιοσημείωτη πρωτοτυπία, παρεμβάλλει στα εικαστικά της περιβάλλοντα αρχιτεκτονικά στοιχεία του Ναού της Αφαιάς. Το ζήτημα είναι ο τρόπος που φανταστικά και εικονοπλαστικά μεταποιεί και ανασυνθέτει τα συγκεκριμένα δεδομένα. Σε επιφάνειες που ψευδαισθητικά κινούνται, μέσα από αλληπάλληλες αντανάκλασεις, μετατοπίζονται και αναμορφώνονται τα είδωλά της, παρουσιάζοντας εικόνες ρευστές της πολιτιστικής μήτρας της Μεσογείου. Τα έργα της με video, πλεξιγκλάς και νερό, στο Γαλλικό Ινστιτούτο, παρουσιάζουν μια σύνθετη γλώσσα γραφής, όπου το ένα επίπεδο τροφοδοτεί και ταυτόχρονα υπονομεύει το άλλο, δημιουργώντας νέα δομικά σχήματα σαν οργανικές αρθρώσεις ενός σπονδυλωτού γενεσιουργού οικοδομήματος. Ας προσέξουν αυτό το έργο όσοι κόπτονται για τα πολιτιστικά μας τεκταινόμενα. Πάλι πρέπει οι καλλιτέχνες μας να ξενιτεύονται και να περιμένουμε πότε θα διακριθούν στο εξωτερικό για να αρχίσουμε να μιλάμε γι' αυτούς; Όσοι καθυστερούν, ας το πούμε πια έξω από τα δόντια, έχουν ολόκληρη και αποκλειστική την ευθύνη. Δεν σώζουν και δεν ωφελούν οι καθυστερημένες ενοχές.

Αθηνά Σχινά
«ΕΠΟΧΗ» 4 Φεβρουαρίου 1990

Η καλλιτέχνης Μαριάννα Στραπατσάκη προχωρεί, τολμά και προβληματίζεται με νέες προτάσεις, συνθετικής μορφής.

Μιλάμε για το περιβαλλοντικό έργο ή εγκατάσταση της καλλιτέχνης, που χάρη στη στήριξη και χρηματοδότηση της γαλλικής κυβέρνησης, πρωτοεμφανίστηκε πέρυσι στο φεστιβάλ του Μονπελιέ, έπειτα στο γαλλικό ινστιτούτο της Αθήνας και τώρα βρίσκεται στη Θεσσαλονίκη σε συνεργασία δήμου Θεσσαλονίκης και γαλλικής πολιτιστικής υπηρεσίας. Το συνιστούμε ανεπιφύλακτα, σε μικρούς και μεγάλους.

...Πρώτο του γενικό χαρακτηριστικό: είναι η αρμονική συμβίωση, αλληλοεπίδραση και λειτουργία των στοιχείων όλων των πλαστικών αξιών (ζωγραφική, γλυπτική, κατασκευή) μαζί με την τεχνολογία του ήχου και της τέχνης του βίντεο.

...Η όραση, στην αμφίδρομη κίνησή της θέλει να συλλάβει τα δρώμενα στο σύνολό τους. Στην αρχή κάποια σπαράγματα αρχαίας κολώνας μέσα στο κινούμενο βυθό της θάλασσας. Η διάθλαση που θρυμματίζει τα ερείπια του ναού. Φευγαλέες υγρές στιγμές. Οι κατακερματισμένοι σπόνδυλοι. Μόλις χάθηκε η μετώπη, να και το περιστύλιο, και πάλι ο ήρεμος ή άγριος βυθός που φυλάγει τα μυστικά του. Το μπλε της ζωής, η «σκοτεινάγρα» του θανάτου.

Έπειτα ακολουθούν άλλα συντρίμια, είδωλα διαθλασμένα, φευγαλέα και συναρπαστικά, ξεγλιστρώντας από την οπτική μνήμη, που θέλει να τα ανασυνθέσει. «Τα φαντάσματα της Μεσογείου ή οι αντικατοπτρισμοί του παρελθόντος» όπως θέλει ο τίτλος του έργου; Όπως και να 'χει το πράγμα, η περιπέτεια της ζωής και της καλλιτεχνικής πράξης εδώ ταυτίζεται και ενσαρκώνεται σε αίσθηση, εγρήγορση και νοηματική και κατάφραση της δημιουργίας. Πώς, όμως, τεκμηριώνεται ο έπαινος για την αξία του έργου;

...Το αποτέλεσμα της πρότασης της καλλιτέχνης, με την αρμονική σύγκλιση και λειτουργία όλων των τεχνών και της σύγχρονης τεχνολογίας του βίντεο, είναι η απάντηση. Γιατί το έργο όχι μόνο προϋποθέτει ζωγραφική εμπειρία και τρισδιάστατη γνώση γλυπτικής, αλλά και εναρμόνιση της κινούμενης εικόνας, που παρασύρει και αλληλοδιαχέει, με την οφθαλμαπάτη του νερού, την πλαστή στατικότητα. Το υγρό στοιχείο, σπέρμα και διαιώνιση της ζωής, γίνεται ο συνδετικός ιστός στην περιρρέουσα απλή μορφή του, όπως και στο είδωλο της τηλεοπτικής και ζωγραφικής αναπαραστάσής του, με ρυθμικές, χειρονομιακές καμπύλες. Παρελθόν χρόνος και παρών σε συνεχή αλληλοδιείσδυση. Η ροή του κόσμου, η ροή των πραγμάτων. Τα σπαράγματα του αρχαίου πολιτισμού διαχρονικά, διαβρωμένα, μέσα σε μία σύγχρονη πλαστική έκφραση.

Σοφία Καζάζη
«ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ» 28 Φεβρουαρίου 1990

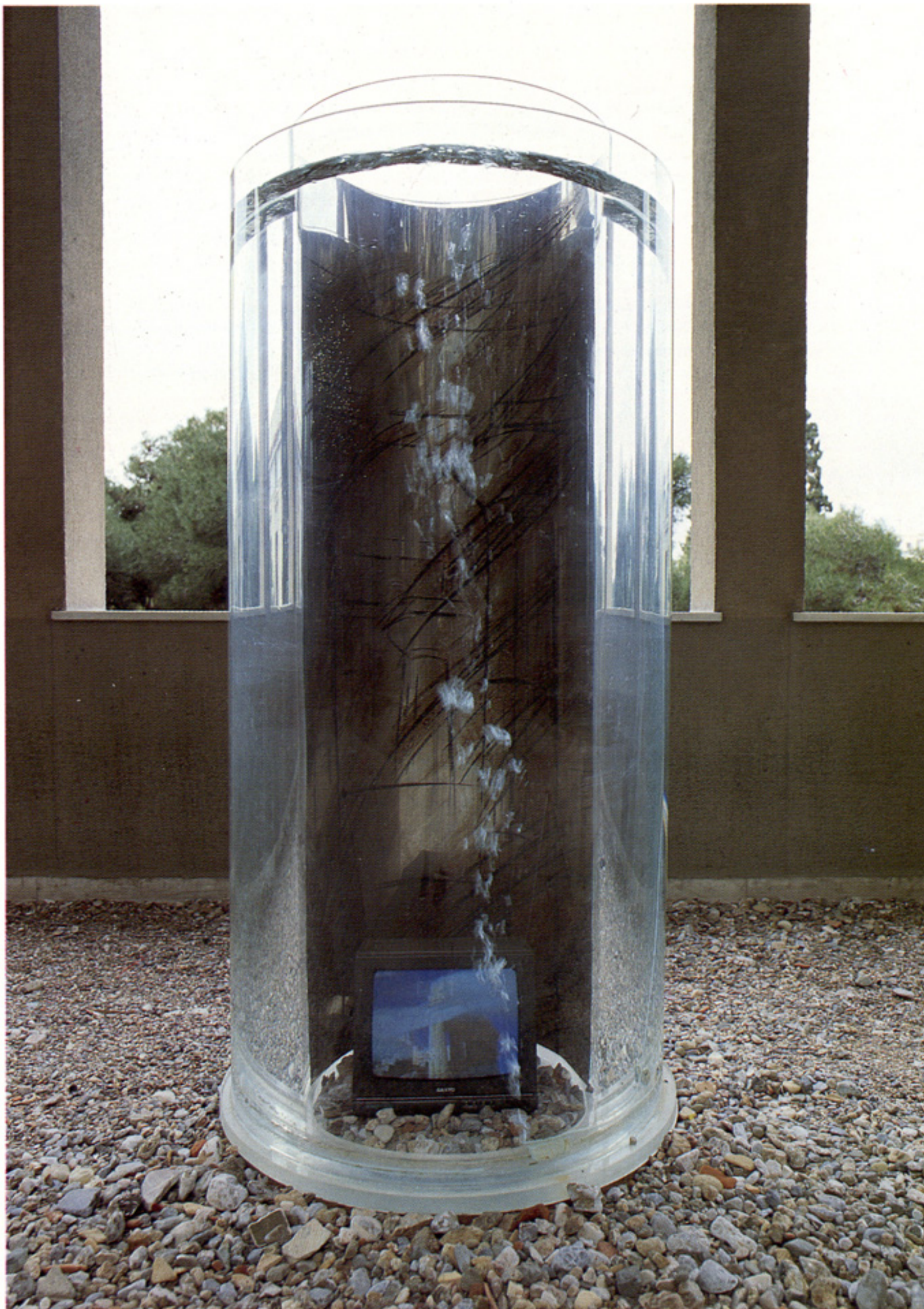
Présentation de l'Installation - Video à l'Institut Français d'Athènes - Janvier 1990

Παρουσίαση της Βίντεο-Εγκατάστασης στο Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών - Ιανουάριος 1990

Παρουσίαση της Βίντεο-Εγκαταστάσεις στο Παλιό Αρχαιολογικό Μουσείο από το Γαλλικό Ινστιτούτο Θεσσαλονίκης και τον Δήμο Θεσσαλονίκης - Φεβρουαρίου 1990

Présentation de l'Installation - Video à l'Ancient Musée Archéologique de l'Institut Français de Salonique et de la Mairie de Salonique – Février 1990

Très impressionnant hors temps – monde englouti – image d'avant le monde des images quand le monde était une pensée sans nord ou quand le monde sera sans nous vision inhumaine rafraichissante comme la lumière éternelle.

Jean Paul Fargier
Montpellier, Mai 1989

Vraiment superbe!.. C'EST COMME LA MEMOIRE FLUIDE D'UN PASSÉ QUI S'ÉTEINT, QUI NOUS REVIENT EN MEMOIRE... peut - être pour la dernière fois... espace du rêve... espace imaginaire... tout coute... Même et SURTOUT LE TEMPS.

Andrei Math,
Montpellier, Mai 1989

...Il faut aller, par exemple, à la salle Pétrarque, voir "Les Phantasmes de la Méditerranée ou les Reffets du Passé" de MARIANNE STRAPATSAKIS. C'est de l'art plastique pur. Rien d'étonnant, Marianne est plasticienne depuis plus de quinze ans. La video lui apporte un moyen supplémentaire, mais non exclusif de s'exprimer. Elle lui permet de montrer "ce qu'on ne pourrait pas voir à l'oeil nu" et de provoquer un dialogue entre deux modes d'expression: le statique et l'animé, entre deux époques de notre civilisation: l'Antiquité grecque et le XXe siècle technologique. Dialogue que relève l'omniprésence de l'eau, matière originelle dont tout procède.

Marie - France Avril
Montpellier, REG/ART Mai 1989

...A cette exposition exceptionnelle, l'expression "art contemporain" est particulièrement bien adaptée. Elle devrait notamment permettre de découvrir jusqu' à quel point les techniques modernes appliquées au domaine créatif peuvent exprimer la sensibilité de l'homme d'aujourd'hui, intéressant...

Dernières Nouvelles d'Alsace,
Guebwiller, 13 Août 1989

Des images sorties de l'inconscient «collectif» touchent et inspirent notre inconscient individuel. On se sent à la fois émerger des eaux ammoliques et s'y foudre à nouveau naître de manière uniraculeuse et disparaître dans l'amnésie. Une belle illustration de cette fonction respiratoire qu'est l'act créateur. Que dire de plus devant tant d'intelligence sentie? Bravo!

Serge Hartmann,
Guebwiller, Août 1989